Lietas Nr. C33652116
Lietas arhīva Nr. C-1506-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 9.februārī

Rīgas rajona tiesa:
tiesnese Svetlana Beļajeva
ar sekretāri Gitu Iubuli,
piedaloties prasītājas pārstāvim, advokātam Laurim Klagišam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1.] 2016.gada 17.augustā Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pusēm ir divi kopīgi dēli – /pers. C/ un /pers. D/, kopā nedzīvo, atbildētājs bērnu uzturēšanā nepiedalās, finansiāli neatbalsta. Ņemot vērā to, ka uztura došanas pienākums gulstas uz abiem vecākiem, vēlas piedzīt uzturlīdzekļus bērnu uzturam ar spriedumu.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķinu", lūdz piedzīt no atbildētāja:

uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai, nosakot, ka uzturlīdzekļi maksājami līdz katra tekošā mēneša 15.datumam;

uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai, nosakot, ka uzturlīdzekļi maksājami līdz katra tekošā mēneša 15.datumam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 244.[10] pantu lūdz pieņemt lēmumu, ar kuru uz laiku līdz sprieduma taisīšanai noteikt uzturlīdzekļus katra dēla uzturam – 100 *euro* mēnesī.

[2.] Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 17.augusta lēmumu no /pers. B/ piedzīti pagaidu uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturam 111 *euro* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā valstī notikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā sākot no 2016.gada 17.augusta līdz cita nolēmuma pieņemšanai un piedzīti pagaidu uzturlīdzekļi bērna /pers. D/ uzturam 111 *euro* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā valstī notikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā sākot no 2016.gada 17.augusta līdz cita nolēmuma pieņemšanai.

[3.] 2016.gada 7.septembrī atbildētājam /pers. B/ uz deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas 20.lapa).

[4.] Atbildētājs/pers. B/ rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, uz tiesas sēdi nav ieradies.

Konstatējot, ka /pers. B/ savu dzīvesvietu nav deklarējis, tiesnese pieņēmusi lēmumu izskatīt prasību mutvārdu procesā un aicināt atbildētāju uz tiesas sēdi ar publikāciju laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

[4.1.] Tiesa atzīst, ka atbildētājs /pers. B/ par tiesas sēdi informēts likumā noteiktajā kārtībā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 54[1].panta pirmo daļu, pavēsti nosūtot pēc pēdējās zināmās dzīvesvietas adreses un saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.pantu aicinot viņu uz tiesas sēdi ar publikāciju laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2016.gada 11.oktobrī (laidiens Nr. 197).

[4.2.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez /pers. B/ klātbūtnes, jo nav konstatēti Civilprocesa likuma 209. un 210.pantos norādītie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai.

[5.] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis /pers. E/ prasību uzturēja pilnā apmērā un paskaidroja, ka atbildētājs joprojām nepilda savu pienākumu un uzturlīdzekļus nemaksā. Maksājumus atbildētāja vietā veic Uzturlīdzekļu garantijas fonds. Prasītāja nav informēta par atbildētāja ienākumiem un mantisko stāvokli, tāpēc netiek prasīta lielāka summa kā noteikts Ministru kabineta noteikumos. Bērniem uzturlīdzekļi pienākas neatkarīgi no tā vai tēvam ir iespēja tos maksāt. Lietā ir pierādījumi, ka prasītajai un atbildētājam ir kopīgi divi bērni un, ka šie bērni ir vecāki par septiņiem gadiem, līdz ar ko viņiem pienākas uzturlīdzekļi 30% apmērā no minimālās darba algas.

Motīvu daļa

[6.] Tiesa, noklausoties prasītājas /pers. A/ pārstāvja /pers. E/ paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus atzīst, ka /pers. A/ prasība apmierināma.

[7.] Civillikuma 178.pants nosaka - ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo. Lietā nav strīda par to, ka bērnu ikdienas aprūpi un uzraudzību īsteno māte – prasītāja lietā.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļām, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns varēs pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Savukārt Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

[8.] Uzturlīdzekļu apmērs primāri tiek saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļa apmēru maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu

apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums maksāt katram savam bērnam.

[9.] Atbilstoši 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus - katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

[10.] Ar bērnu dzimšanas apliecību kopijām lietā pierādīts, ka puses ir nepilngadīgo bērnu /pers. C/, dzimuša /datums/un /pers. D/, dzimuša /datums/vecāki (Nr. /apliecības numurs/un Nr. /apliecības numurs/; lietas 8., 9.lapas). Pierādījumi apliecina, ka /pers. C/ ir astoņi gadi un /pers. D/ ir divpadsmit gadi.

[11.] Ņemot vērā to, ka /pers. C/ uz prasības celšanas brīdi bija septiņus gadus vecs, savukārt /pers. D/ bija divpadsmit gadus vecs, uzturlīdzekļi bērniem ir maksājami 30 % apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

[12.] Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga no 2016.gada 1.janvāra sastāda 370 *euro*.

[12.1.] Savukārt Ministru kabineta noteikumos Nr.683 "Grozījums Ministru kabineta 2015.gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga no 2017.gada 1.janvāra ir 380 *euro* apmērā.

[13.] Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, uzturlīdzekļi bērnu uzturam ir piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību realizāciju tiesā. Līdz ar to uzturlīdzekļi no /pers. B/ bērnu uzturam ir piedzenami no 2016.gada 17.augusta.

[14.] Līdz ar to no atbildētāja bērnu uzturam piedzenami uzturlīdzekļi no 2016.gada 17.augusta – 111 *euro* mēnesī katram bērnam, bet no 2017.gada 1.janvāra – 114 *euro* mēnesī katram bērnam, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.

[15.] Ņemot vērā to, ka prasītāja /pers. A/ lūdz piedzīt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, tiesa atzīst, ka lietā nav pamata izvērtēt pieprasīto uzturlīdzekļu apmēra pamatotību, jo minimālos uzturlīdzekļus atbildētājam jāmaksā neatkarīgi no mantiskā stāvokļa un bērniem nepieciešamo izdevumu aprēķina.

[16.] 2016.gada 17.augustā tiesa ir pieņēmusi lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu, nosakot, ka līdz gala nolēmumam no atbildētāja ir piedzenami uzturlīdzekļi 111 *euro* apmērā mēnesī katram bērnam no 2016.gada 17.augusta līdz cita nolēmuma pieņemšanai.

[17.] Pagaidu uzturlīdzekļu piedziņa tiek pārtraukta ar sprieduma spēkā stāšanās dienu. Visi maksājumi, kas izdarīti pamatojoties uz 2016.gada 17.augusta tiesas lēmumu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai ir ņemami vērā, piedzenot uzturlīdzekļus pamatojoties uz 2017.gada 9.februāra spriedumu šajā lietā. Pamatojoties uz 2016.gada 17.augusta lēmumu izsniegtais izpildu raksts tiek atsaukts.

[18.] Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītāja, iesniedzot pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, līdz ar to visi tiesas izdevumi lietā ir piedzenami no atbildētāja.

[19.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

[19.1.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu:

(111 *euro* x 4 *mēneši*) + (114 *euro* x 8 *mēneši*) = 444 + 912 = 1 356 *euro* x 2 *bērni* = 2 712 *euro*.

[19.2.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu valsts nodeva aprēķināma: 2 712 *euro* - 2135 *euro* = 577 *euro* x 4% = 23,08 *euro* + 320,10 *euro* = 343,18 *euro*, kas piedzenama no atbildētāja /pers. B/ valsts ienākumos.

[19.3.] Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā 10,59 *euro* piedzenami no atbildētāja /pers. B/ valsts ienākumos.

[20.] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus, kas saistīti ar zvērināta advokāta Laura Klagiša sniegtajiem juridiskiem pakalpojumiem lietā, ko apliecina 2016.gada 12.augusta rēķins Nr. 120816 par 75 *euro* par pieteikuma par uzturlīdzekļu piedziņu sagatavošanu (lietas 54.lapa) un 2016.gada 12.augusta maksājuma uzdevums Nr.47(lietas 7.lapa), kas pierāda, ka /pers. A/ ir apmaksājusi advokāta pakalpojumus saskaņā ar izsniegto rēķinu Nr. 120816 75 *euro* apmēra par pieteikuma par uzturlīdzekļu piedziņu, sagatavošanu.

[20.1.] Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas (..). Savukārt panta ceturtā daļa nosaka, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Tiesa konstatē, ka atlīdzības izdevumi par advokāta pakalpojumiem nepārsniedz likumā noteikto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzību 75 *euro* apmērā.

[21.] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[22.] Pamatojoties uz prasītājas lūgumu, ka arī Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, ņemot vērā nepilngadīgo bērnu intereses, uzturlīdzekļu piedziņa tiek noteikta nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 92.-93.,192.-193., 204.[1], 250[25]., 250.[27] pantiem, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, 111 *euro* mēnesī sākot no 2016.gada 17.augusta līdz 2016.gada 31.decembrim, un no 2017.gada 1.janvāra 114 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, dzimuša

/datums/, 111 *euro* mēnesī sākot no 2016.gada 17.augusta līdz 2016.gada 31.decembrim, un no 2017.gada 1.janvāra 114 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Uzturlīdzekļu maksājumi, kas veikti pamatojoties uz 2016.gada 17.augusta lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu, ir ņemami vērā, piedzenot uzturlīdzekļus pēc 2017.gada 9.februāra sprieduma.

Izpildu raksts, kas izdots pamatojoties uz 2016.gada 17.augusta lēmumu zaudē spēku ar sprieduma spēkā stāšanās dienu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 75 *euro* (septiņdesmit pieci *euro*) apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus: valsts nodevu 343,18 *euro* (trīs simti četrdesmit trīs *euro* un 18 *euro centi*), kuru labprātīgi var samaksāt kontā:

Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, mērķī norādot maksātāja vārdu, uzvārdu, personas kodu un lietas numuru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,59 *euro* (desmit *euro* un 59 *euro centi),* kurus labprātīgi var samaksāt kontā:

saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, mērķī norādot maksātāja vārdu, uzvārdu, personas kodu un lietas numuru.

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu – valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts ienākumos, maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Rīgas rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440^2.pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese S.Beļajeva